

เทคนิคการลดต้นทุน

(Cost Reduction)

25th
THAILAND
PRODUCTIVITY
INSTITUTE

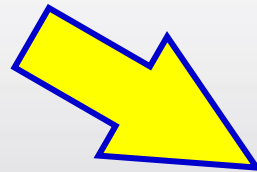
Transforming Productivity
for Tomorrow Success

ความสำคัญของการลดต้นทุน

แรงกดดันภายใน (Internal Forces)

- ประสิทธิภาพพนักงานต่ำ
- ขั้นตอนการทำงานล่าช้า
- มาตรฐานการทำงานไม่ชัดเจน
- ค่าใช้จ่ายการผลิต/บริการสูง
- ค่าใช้จ่ายด้านพลังงานสูง
- ... ฯลฯ ...

เกิดปัญหา

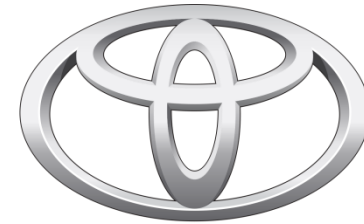
แรงกดดันภายนอก (External Forces)

- น้ำมันแพง , วัตถุดิบขึ้นราคา
- ความต้องการของลูกค้าเพิ่ม
- เกิดการค้าและตลาดเสรีทั่วโลก
- ปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์
- ลอกเลียนแบบสินค้าหรือบริการ
- ... ฯลฯ ...

- ต้นทุนสูงในองค์กร ผลกำไรลดลง
- คุณภาพไม่สม่ำเสมอ
- การส่งมอบไม่ทัน

ความสำคัญของการลดต้นทุน

TOYOTA

3M Science.
Applied to Life.™

RESTAURANTS
for tomorrow success

สิดแห่งชาติ
THAILAND PRODUCTIVITY INSTITUTE

Unilever

การสร้างควมได้เปรียบในการแข่งขันขององค์กร

S&P 500 Turn Over the Past Decade

Sample companies that have entered and exited the index since 2002

Entered the index:

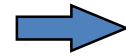

Exited the index:

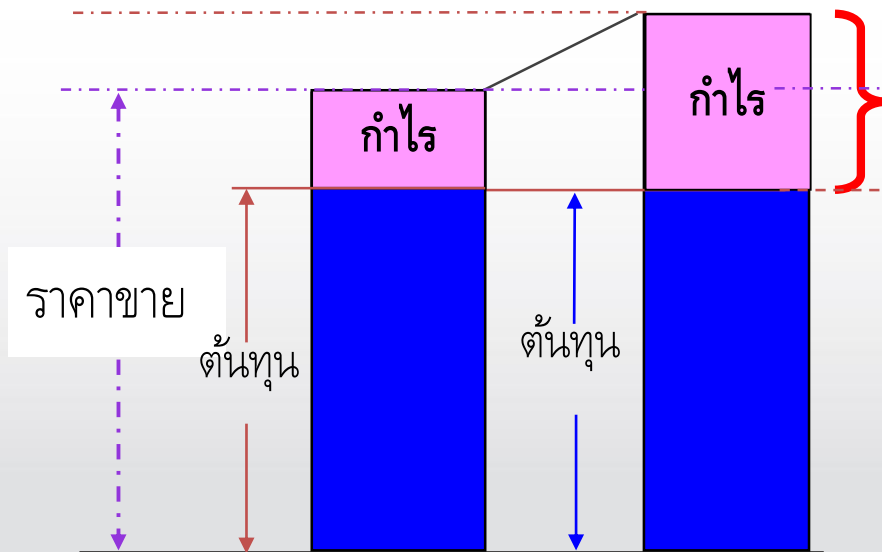
ทฤษฎีในด้านการเพิ่มกำไร

$$\uparrow \text{ราคาขาย} - \text{ต้นทุน} = \text{กำไร}$$

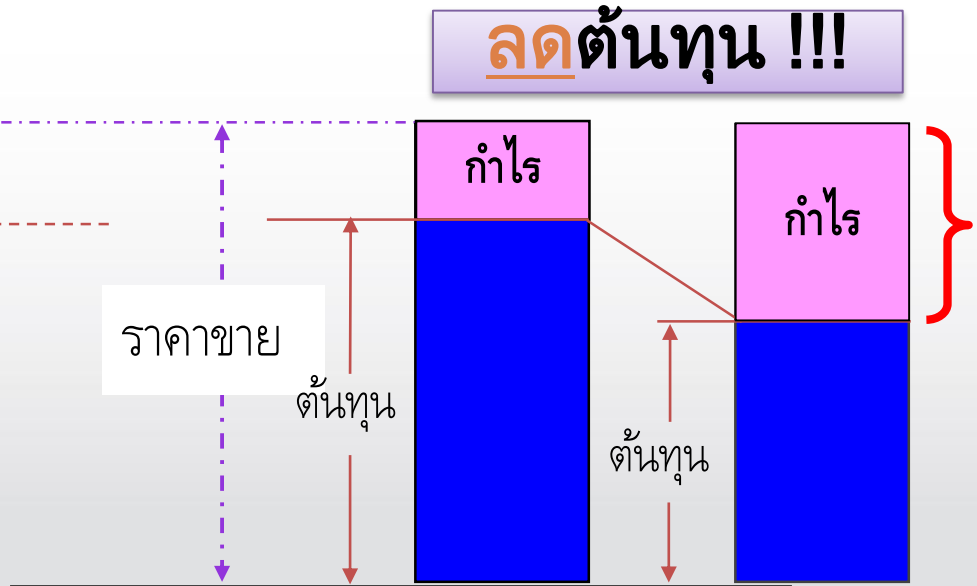

$$\text{ราคาขาย} - \text{กำไร} = \text{ต้นทุน} \downarrow$$

Cost-Based Price

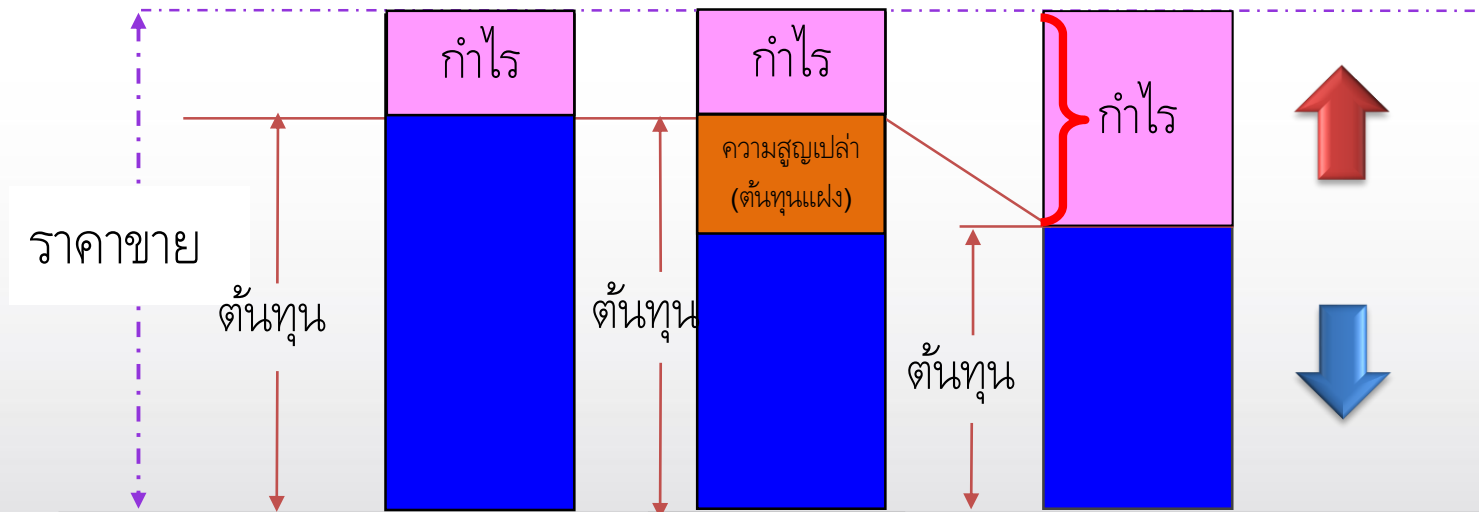

Market-Based Price

แนวคิดในการลดต้นทุน

การลดต้นทุนคือ การเพิ่มกำไร โดยขจัดความสูญเปล่าที่เกิดขึ้น หรือต้นทุนแฝงที่อยู่ในกระบวนการทำงาน (ผลิต/บริการ)

ความสัมพันธ์ของการลดต้นทุนกับการเพิ่มผลิตภาพ

การลดต้นทุนเป็นการนำแนวคิดการเพิ่มผลิตภาพ
มาใช้เพื่อผลิตสินค้าหรือบริการโดยใช้ปัจจัยการผลิต
อย่างมีประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพ

การเพิ่มผลิตภาพ (PRODUCTIVITY)

การเพิ่มผลิตภาพ = $\frac{\text{ผลิตผล [OUTPUT] } \uparrow}{\text{ปัจจัยการผลิต [INPUT] } \downarrow}$ สร้างมูลค่าเพิ่ม

การเพิ่มผลิตภาพ คือ

การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรให้คุ้มค่า

โดยการกำจัด “ Loss หรือความสูญเสีย ”

ในด้านปัจจัยการผลิตที่ใส่เข้าไปอย่างเป็นระบบ

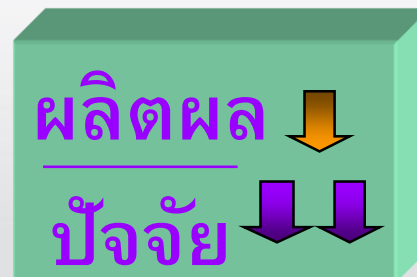
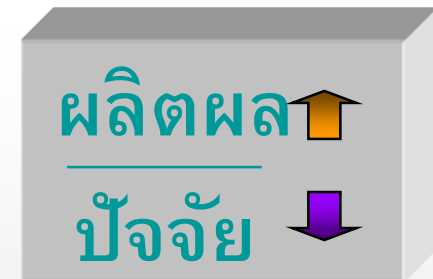
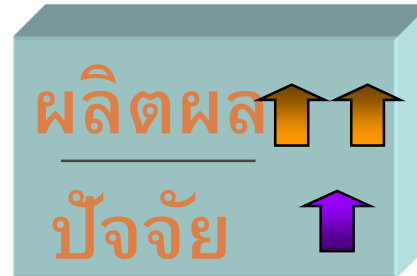
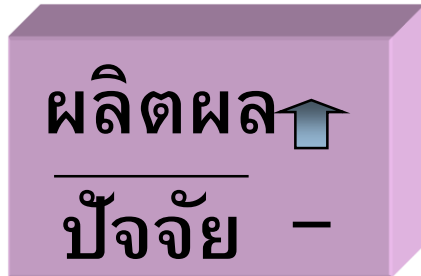

ต้นทุนต่ำลง/ผลกำไรเพิ่มขึ้น

ตบโจทย์ลูกค้าและสังคม
Q,C,D,S,M,E,E

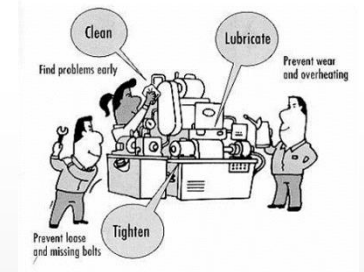
แนวคิดการปรับปรุงเพื่อเพิ่มผลิตภาพ

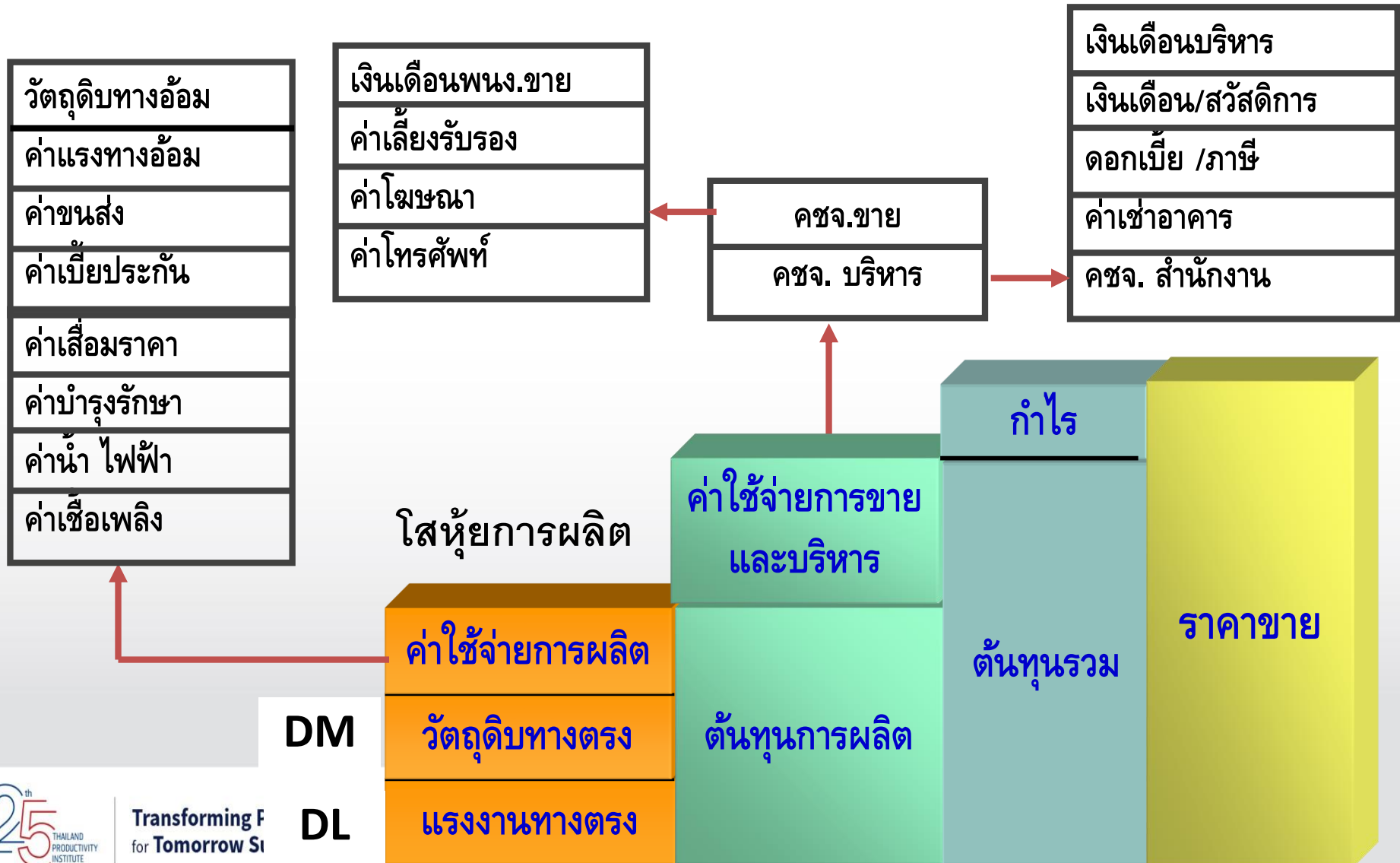
การปรับปรุงเพื่อเพิ่มผลิตภาพ

มี 3 แนวทาง ดังนี้

1. การเพิ่มผลิตภาพโดยการลงทุนเพิ่ม
  - ลงทุนในเทคโนโลยีที่ทันสมัย
2. การเพิ่มผลิตภาพโดยการมุ่งใช้เครื่องจักรอุปกรณ์ให้คุ้มค่าที่สุด
  - การปรับปรุงประสิทธิภาพของเครื่องจักร
3. การเพิ่มผลิตภาพโดยการปรับปรุงกระบวนการทำงานและการบริหารจัดการ ด้วยคน
  - การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะของพนักงาน

เข้าใจโครงสร้างต้นทุน

การควบคุมต้นทุน

การเปรียบเทียบระหว่าง
ต้นทุนมาตรฐานและ
การปฏิบัติงานจริง

ผลการดำเนินงาน
ที่เป็นไปตามระบบ
ต้นทุนมาตรฐาน

ผลการดำเนินงาน
ตามระบบ
ต้นทุนจริง

ผลต่าง

ต้นทุนมาตรฐาน (Standard Cost)

คือ ต้นทุนที่ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับ ผลผลิต 1 หน่วย โดยอยู่ ภายใต้การผลิตที่มีประสิทธิภาพ ของการปฏิบัติงานในงวดหนึ่งๆ เช่น

1.มาตรฐานด้านปริมาณ (Quantity Standard)

เป็นมาตรฐานที่เกี่ยวกับจำนวนการใช้

2.มาตรฐานเกี่ยวกับราคาหรืออัตรา (Price or Rate Standard)

เป็นมาตรฐานด้านจำนวนเงิน

เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนควบคุม และตัดสินใจ ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน

ตัวอย่าง: ต้นทุนสินค้ามาตรฐาน

วัตถุดิบทางตรง	3 กิโล ๆ ละ 8 บาท	24.00
ค่าแรงงานทางตรง	4 ชั่วโมงๆ ละ 15 บาท	60.00
ค่าใช้จ่ายการผลิต:		
ผันแปร	3 ชั่วโมงๆ ละ 10 บาท	30.00
คงที่	2 ชั่วโมงๆ ละ 5 บาท	10.00
รวมต้นทุนต่อหน่วยของสินค้า		124.00

แนวทางในการกำหนดต้นทุนมาตรฐาน

1. กำหนดมาตรฐานตามทฤษฎี
(The Theoretical , Ideal or perfection standard)
2. กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ดี
(The attainable good performance standard)
3. กำหนดมาตรฐานยึดถือผลปฏิบัติงานในอดีต
(Average past performance standard)

ข้อดีของระบบต้นทุนมาตรฐาน

1. ใช้เป็นข้อมูลเพื่อมอบหมายความรับผิดชอบและใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน
2. กำหนดมาตรฐานเพื่อสร้างความท้าทายแก่พนักงานที่จะทำงานให้ได้ตามมาตรฐานที่ตั้งไว้หรือดีกว่ามาตรฐานที่ตั้งไว้
3. ใช้เป็นเครื่องมือเพื่อควบคุมและส่งเสริมการลดต้นทุน
4. ใช้เป็นข้อมูลเพื่อการตัดสินใจกำหนดราคาในการประมูลงานหรือติดต่อเจรจาธุรกิจกับลูกค้าเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว

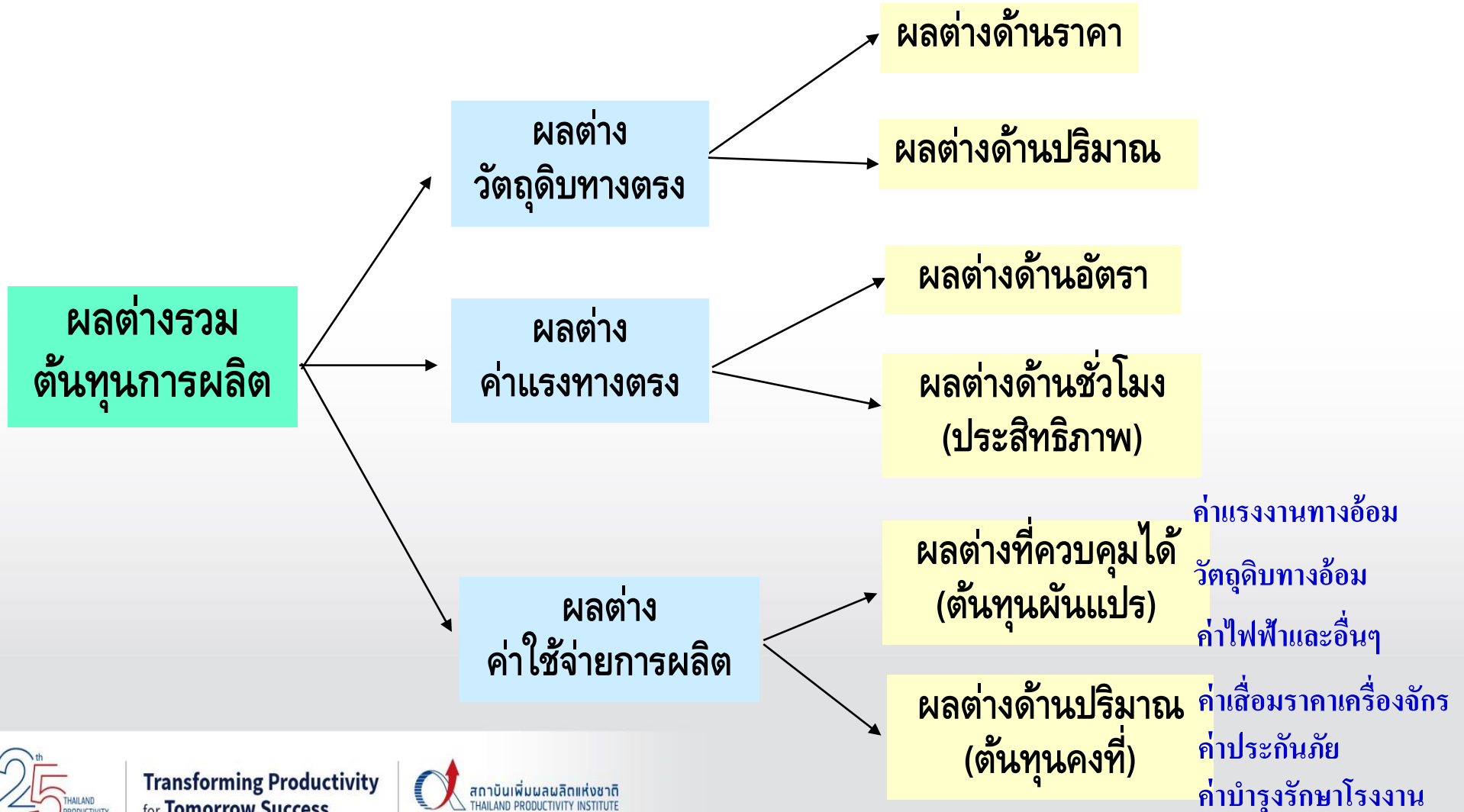
ข้อเสียของระบบต้นทุนมาตรฐาน

1. ต้นทุนคงที่เป็นต้นทุนส่วนที่**ไม่สามารถกำหนดเป็นมาตรฐานได้**แม่นยำขึ้นอยู่กับกำลังการผลิต
2. อาจทำให้**ผลิตภัณฑ์ขาดความหลากหลาย**หากยึดติดกับความเป็นมาตรฐานมากเกินไป
3. ต้อง**ใช้ต้นทุนสูงในการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงแบบการผลิตจากมาตรฐานหนึ่งไปเป็นอีกมาตรฐานหนึ่ง**
4. ทำให้**ไม่สามารถตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภคได้**

การวิเคราะห์ผลต่างของต้นทุน (Cost Variance Analysis)

แนวความคิดพื้นฐานของการลดต้นทุน

- ☑ จุดแรกของการปรับปรุง & พัฒนา

คือ การยอมรับว่ามีปัญหา

- ☑ ที่ทำอยู่ในปัจจุบันยังไม่ดีพอยังสามารถปรับปรุงให้ดีกว่าเดิมได้

- ☑ ความพอใจเป็นศัตรูที่สำคัญของการเพิ่มผลิตภาพ

- ☑ ทำอย่างไรพนักงานถึงไม่คิดว่าการเปลี่ยนแปลง เป็น “ภาระที่เพิ่มขึ้น”

แนวความคิดพื้นฐานของในการขจัดความสูญเสียบ

Lean Pioneer: Taiichi Ohno

"Having no problems is the biggest problem of all",
-Taiichi Ohno-

The father
of Toyota
Production
System

Born: February 29, 1912, Dalian, China

Died: May 28, 1990, Tokyo, Japan

ภาพรวมการเกิดต้นทุนในองค์กร

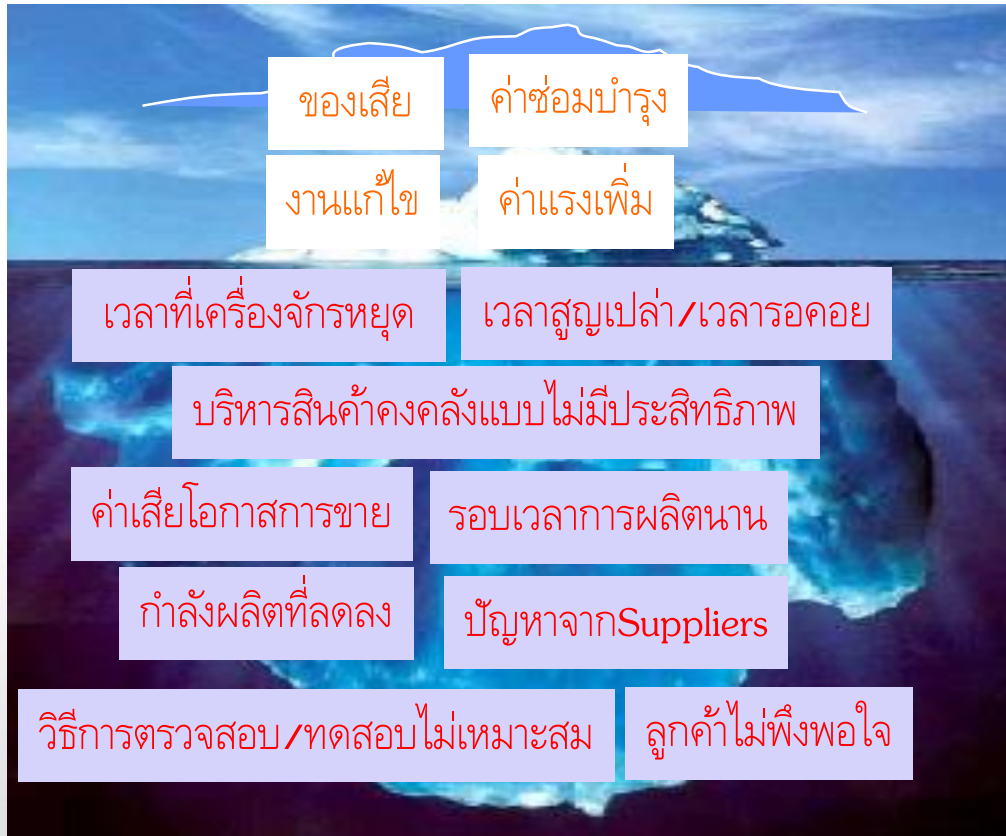
การเกิดต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในองค์กรส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมที่ก่อให้เกิดคุณภาพ เช่น ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากของเสีย งานแก้ไข การตรวจสอบคุณภาพ การประกันสินค้า การเสียโอกาสการขาย การจัดเก็บสินค้า การออกแบบ ฝึกอบรม เป็นต้น ฯลฯ

ซึ่งบางอย่างมองเห็นชัดเจน บางอย่างแอบแฝงอยู่ เราเรียกว่า

“เปรียบเทียบได้กับภูเขาน้ำแข็ง”

ภูเขาน้ำแข็งของต้นทุนในองค์กร

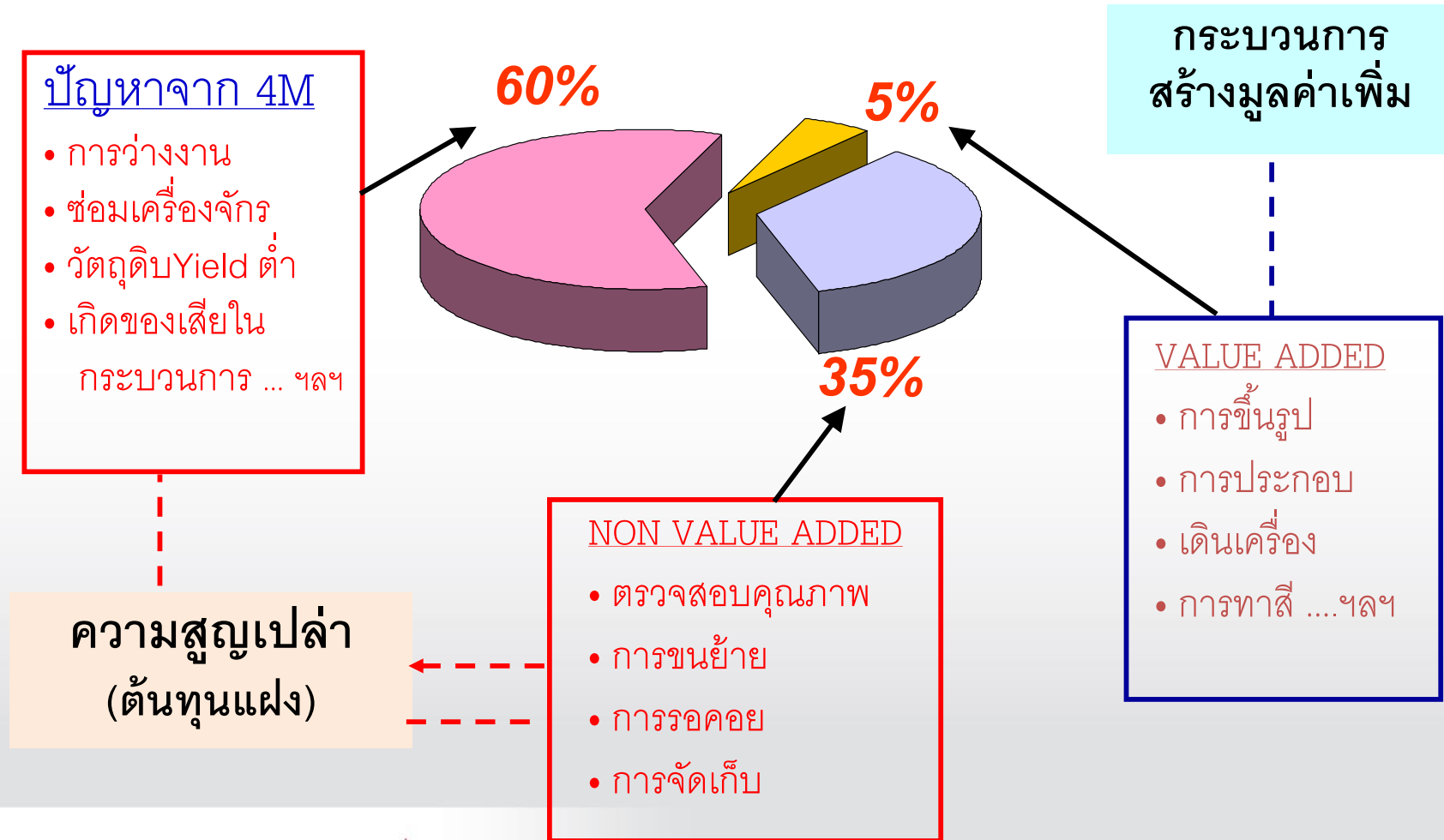
ต้นทุน

ปัญหาที่มองเห็น

ปัญหาที่ซ่อนอยู่
(มองเห็นยาก)

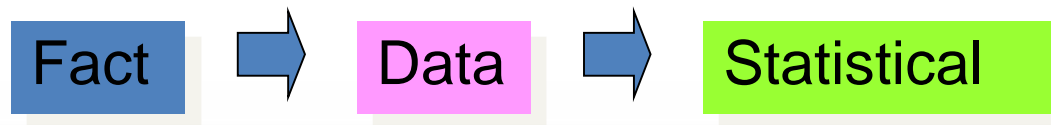

สัดส่วนของงานไม่สร้างมูลค่า

แนวคิดของการบริหารงานสมัยใหม่

- + มุ่งเน้นการบริหารงานแบบทุกคนมีส่วนร่วม
- + บริหารงานโดยอาศัยข้อเท็จจริง (Management by Fact)

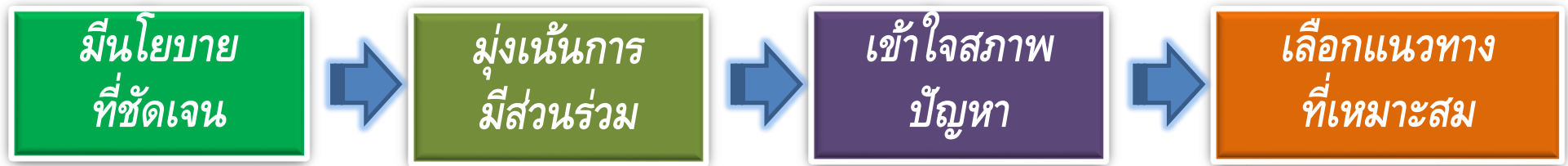

- + ยึดหลักบริหาร PDCA และการแก้ปัญหาแบบป้องกัน
- + มุ่งเน้นการตอบสนองความต้องการของลูกค้าโดยยึดหลัก

“ The Next Process is our Customer ”

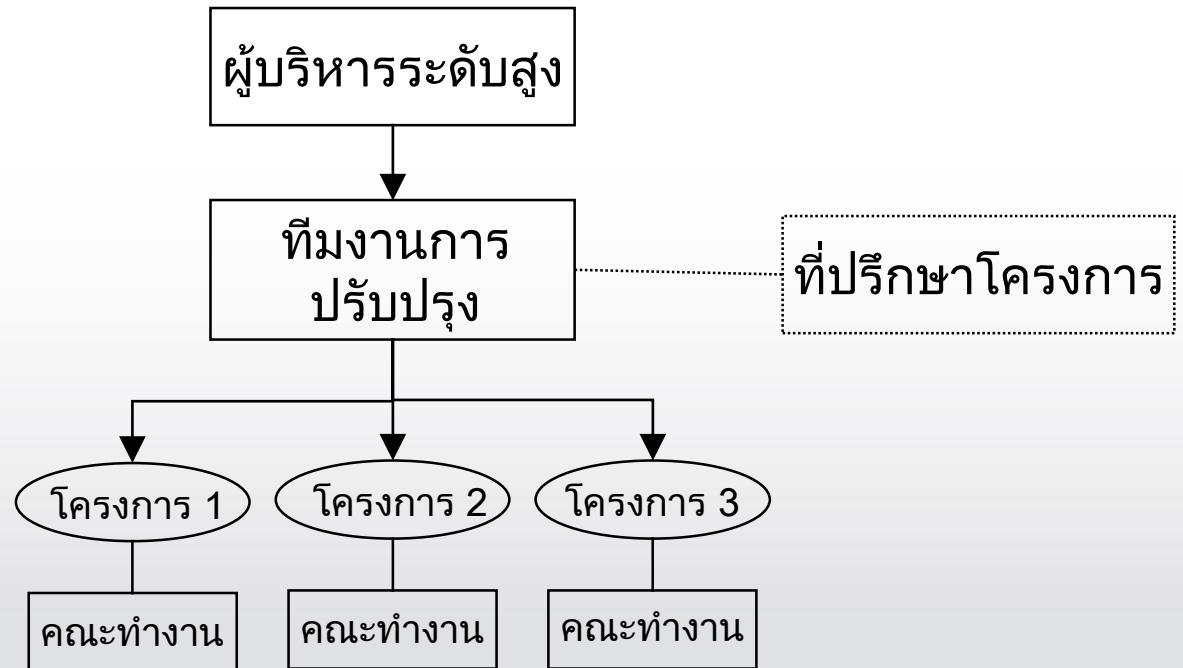

แนวทางการส่งเสริมการลงทุน

ขั้นตอนการดำเนินโครงการลดต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพ

- 1) จัดทำโครงสร้างการบริหารงานและทีมงานเพื่อการลดต้นทุน
(COST REDUCTION ACTIVITY TEAM)

ขั้นตอนการดำเนินโครงการลดต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพ

2) วัดมูลค่าของ ปัญหาของกลุ่มต้นทุนที่เกิดขึ้นในภาพใหญ่ โดยการนำแนวคิดต้นทุนคุณภาพ (Cost of Quality) มาประยุกต์ใช้ เพื่อวัดมูลค่าความสูญเสียที่เกิดขึ้นภายในองค์กร

ประยุกต์แนวคิด COQ มาใช้เพื่อเป็น Cost Leadership

ต้นทุนแบบเดิม ยอดขาย = ค่าใช้จ่าย + กำไร

ต้นทุนแบบใหม่
ศตวรรษที่ 21 ยอดขาย = ค่าใช้จ่าย + ต้นทุนคุณภาพ + กำไร

Grace L. Duffy, ASQ Quality Press, 2013

ต้นทุนคุณภาพ (COQ)

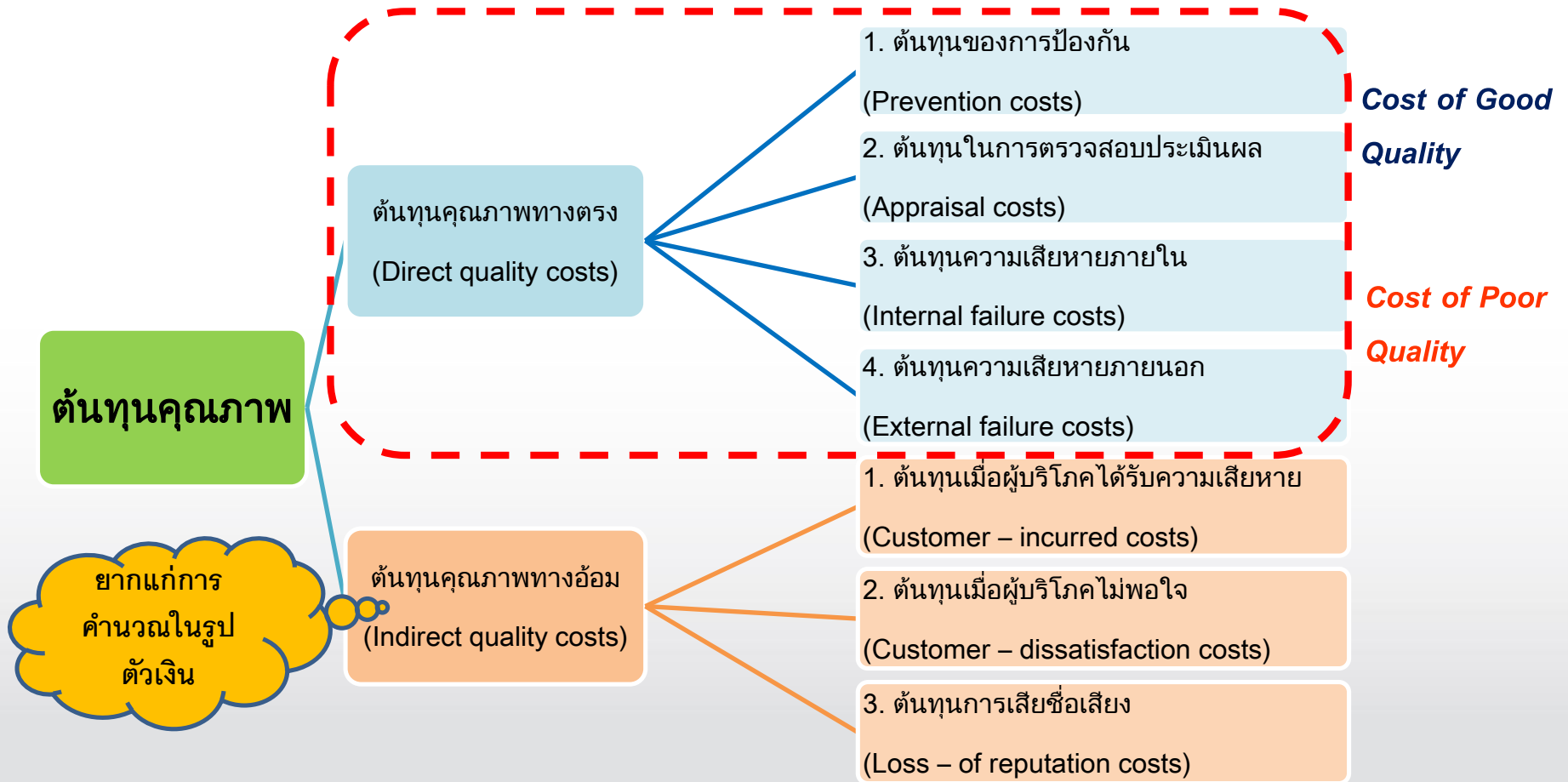
คือ ระบบการวัดวิเคราะห์ต้นทุน ค่าใช้จ่าย และสิ่งต่างๆ ที่ต้อง
จ่ายไปเพื่อการประกันคุณภาพของสินค้าและการบริการให้ดี ตรง
ตามความต้องการของลูกค้า และ อีกส่วนหนึ่งเป็นการวัดมูลค่า
ของสิ่งที่ต้องจ่ายไป เมื่อเกิดปัญหาด้านคุณภาพของสินค้าเพื่อ
สามารถระบุพื้นที่ในการปรับปรุงคุณภาพและลดต้นทุนให้ต่ำสุด

“เป็นการพิจารณาในภาพใหญ่”

ประโยชน์ของ COQ

1. ทำให้สามารถมองปัญหาด้านคุณภาพได้อย่างชัดเจน
2. สามารถใช้วัดความสามารถในการดำเนินการต่างๆขององค์กรให้อยู่ในรูปตัวเงินได้จากการระบุกิจกรรมของต้นทุนการป้องกันและต้นทุนการตรวจสอบ กับ ผลของการสูญเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร จะพบต้นตอของปัญหา(Root Cause) ทำให้สามารถปรับปรุงลดต้นทุนความสูญเสียนำไปสู่การลดต้นทุนคุณภาพต่อไป
3. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้องค์กร
4. ผลการปรับปรุง ช่วยเพิ่มความพอใจต่อลูกค้า
5. เพิ่มอัตราส่วนกำไรให้องค์กร

ต้นทุนคุณภาพแบ่งเป็น 2 ประเภท

ต้นทุนเพื่อการป้องกัน (Prevention Costs)

ได้แก่ ต้นทุนของกิจกรรมต่างๆ เพื่อการป้องกัน หรือ ลดการเกิดของเสีย รวมถึงปัญหาการทำงานต่างๆ ที่ไม่ตรงตามข้อกำหนดมาตรฐาน
ตัวอย่างเช่น

การวางแผนระบบคุณภาพ
โครงการปรับปรุงคุณภาพ
การฝึกอบรมพนักงาน
การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน - Preventive Maintenance
การปรับปรุงเครื่องจักร
การออกแบบกระบวนการ

ต้นทุนเพื่อการตรวจสอบคุณภาพ (Appraisal Costs)

ได้แก่ ต้นทุนของการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพของสินค้าและบริการ ตลอดจนการทำงานให้ตรงตามมาตรฐาน และ ข้อกำหนด เพื่อป้องกันไม่ให้ความผิดพลาดถูกส่งไปถึงลูกค้า ตัวอย่างเช่น

การตรวจประเมินคุณภาพ (Audit)
การสอบเทียบเครื่องมือ (Calibration)
การตรวจสอบคุณภาพในทุกขั้นตอน
การทดสอบชิ้นงาน (Test)
การตรวจสอบเอกสารก่อนลงนาม
การทดลองงานตัวอย่าง

ต้นทุนความสูญเสียภายใน (Internal Failure Costs)

ได้แก่ ต้นทุนที่เกิดขึ้นภายในองค์กรเนื่องจากการทำงานที่ไม่ตรงตามมาตรฐาน หรือเมื่อเกิดของเสียขึ้นในทุกขั้นตอนการทำงาน ตัวอย่างเช่น

ของเสีย (Scrap)
ชิ้นงานรอการแก้ไข (Rework)
การตรวจสอบซ้ำ (Retest, Re-inspection)
การแก้ไขดัดแปลง (Modification)
เครื่องจักรหยุด (Downtime)
การทำงานล่วงเวลา (Overtime)
อุบัติเหตุ

วัตถุดิบเก่าและล้าสมัย
ผลิตภัณฑ์ที่หมดอายุ
สินค้าคงคลังส่วนเกิน
สินค้าลกรวด
เป็นต้น

ต้นทุนความสูญเสียภายนอก (External Failure Costs)

ได้แก่ ต้นทุนที่เกิดขึ้นหลังจากการส่งมอบสินค้าให้ลูกค้า แล้วพบว่า มีของเสีย หรือของที่ไม่ได้มาตรฐาน ตัวอย่างเช่น

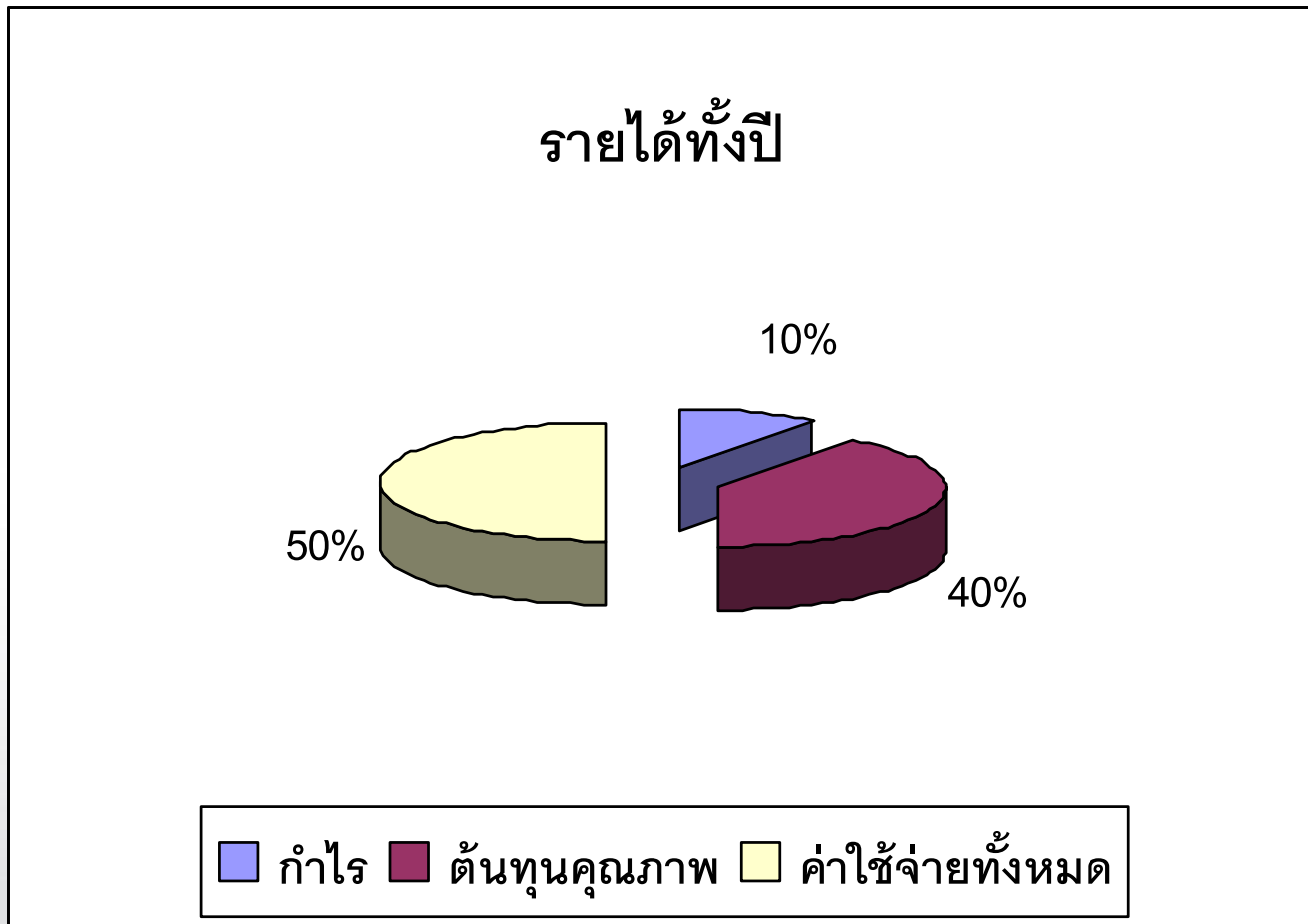
การเรียกคืนสินค้า

การแก้ไขปัญหาหลังการขาย

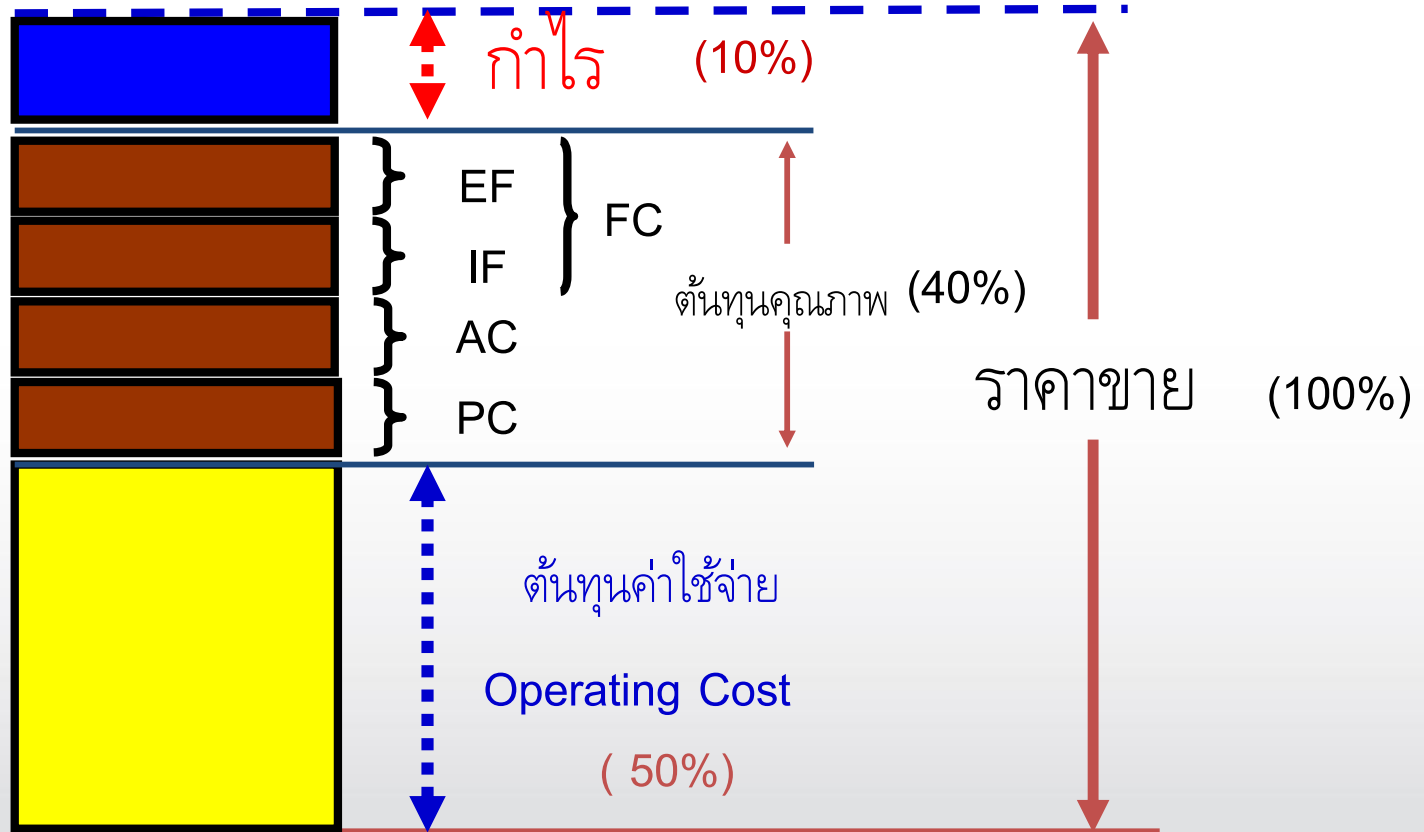
ค่าเคลมสินค้าตามระยะรับประกัน (Warranty)

ค่าการจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาของลูกค้า
(Administrative cost)

สัดส่วนCOQ กับรายได้ต่อปี

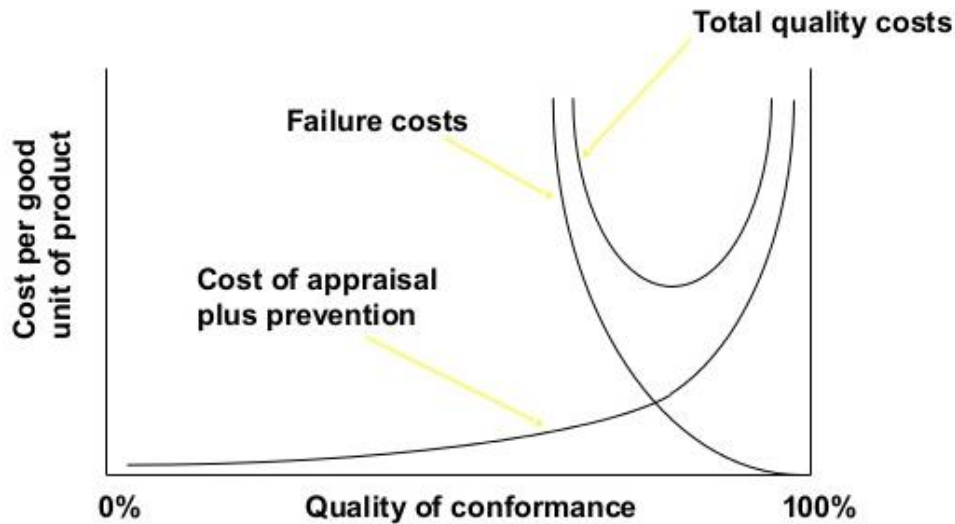

COQ ช่วยแก้วิกฤตต้นทุนคุณภาพได้อย่างไร

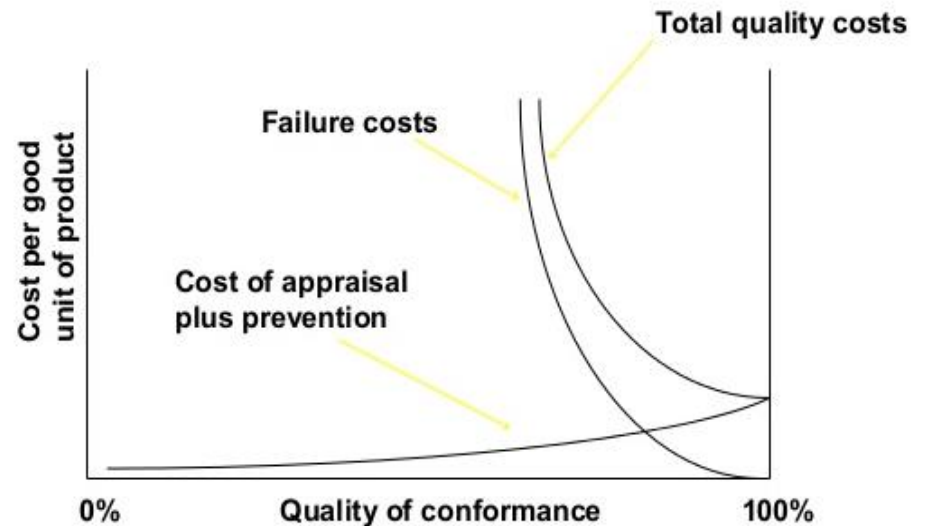

แนวคิดเรื่องต้นทุนคุณภาพ (เก่า-ใหม่)

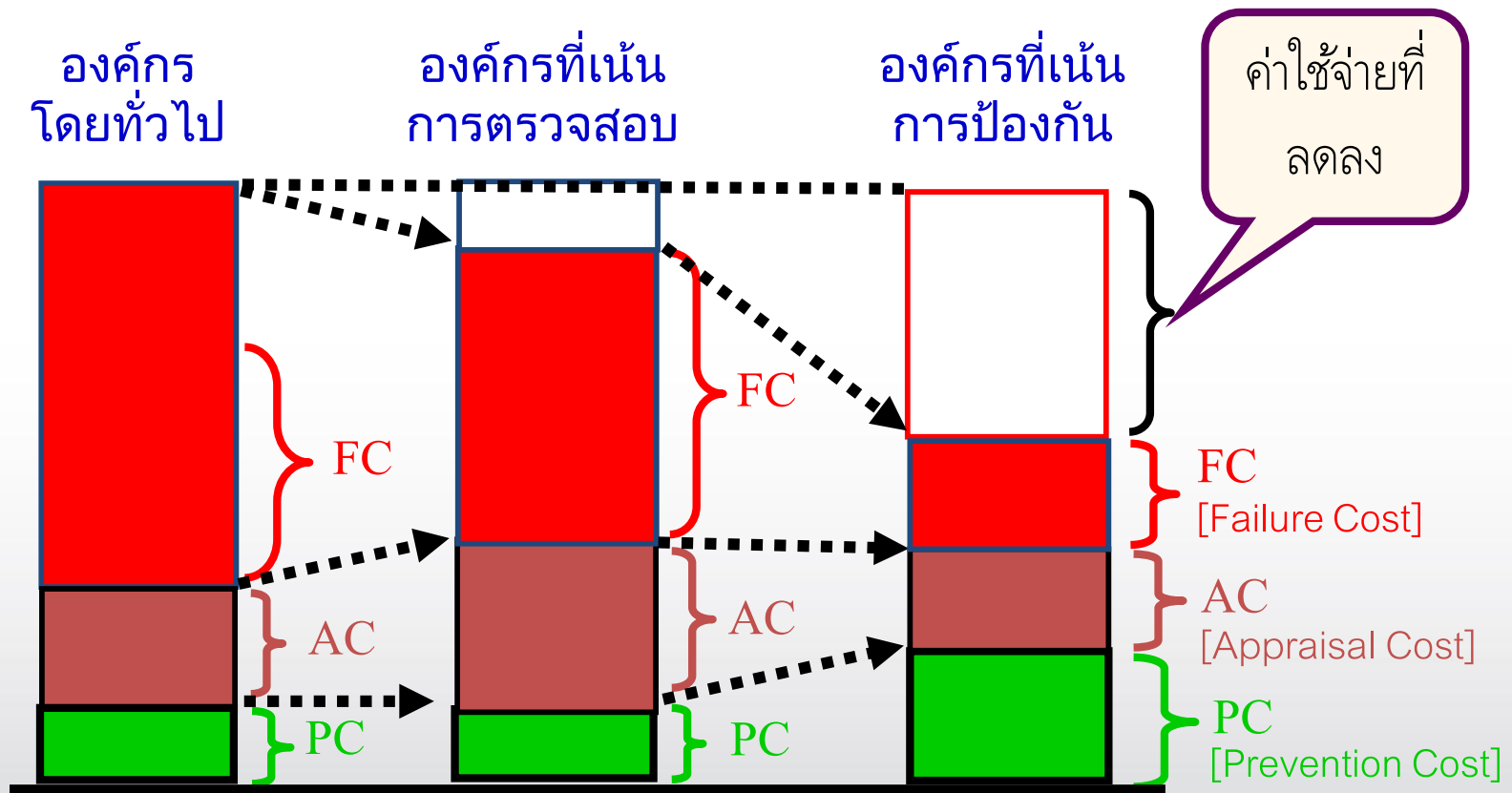
แนวคิดเรื่องต้นทุนคุณภาพ แบบดั้งเดิม

แนวคิดเรื่องต้นทุนคุณภาพ แบบสมัยใหม่

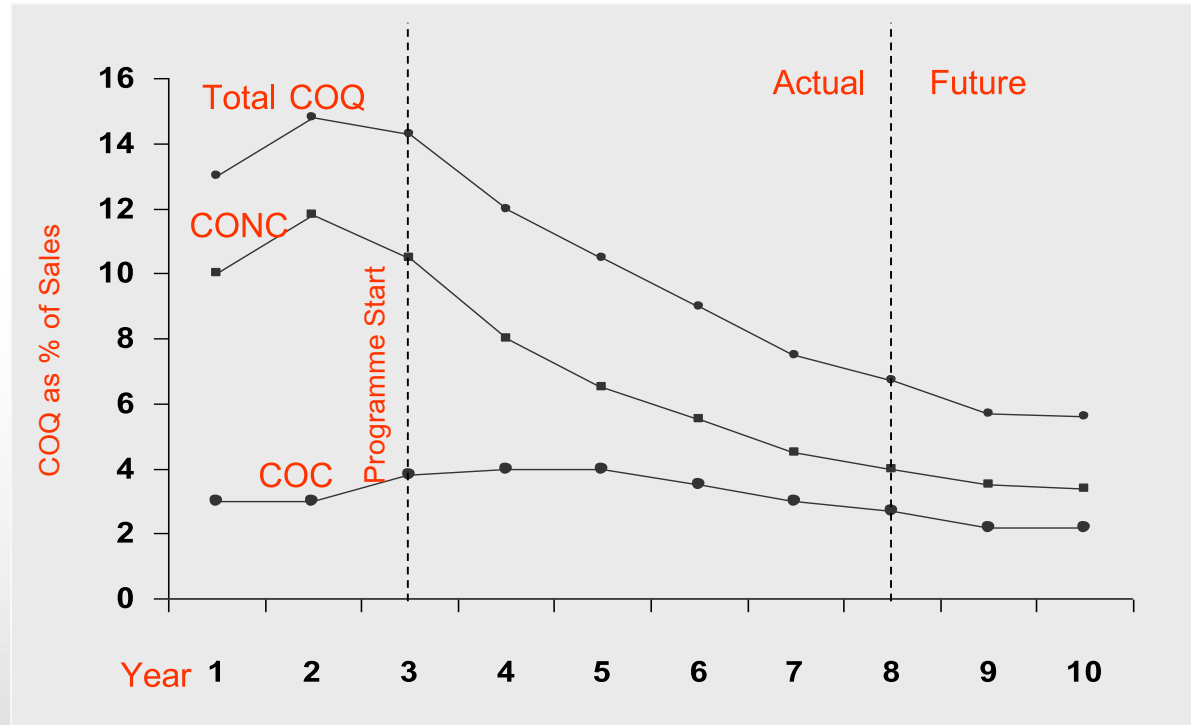

เปรียบเทียบก่อนและหลังการพัฒนาต้นทุนคุณภาพ

เปรียบเทียบก่อนและหลังการพัฒนาต้นทุนคุณภาพ

Cost of Quality History

การวัดมูลค่าปัญหาของต้นทุนคุณภาพ

ประยุกต์ใช้แบบจำลองต้นทุนคุณภาพ ที่เรียกว่า PAF Model ในการ
จัดเก็บข้อมูลต้นทุนคุณภาพภายในองค์กร โดยจัดเก็บข้อมูลเป็นรายพื้นที่หรือราย
แผนกการทำงาน

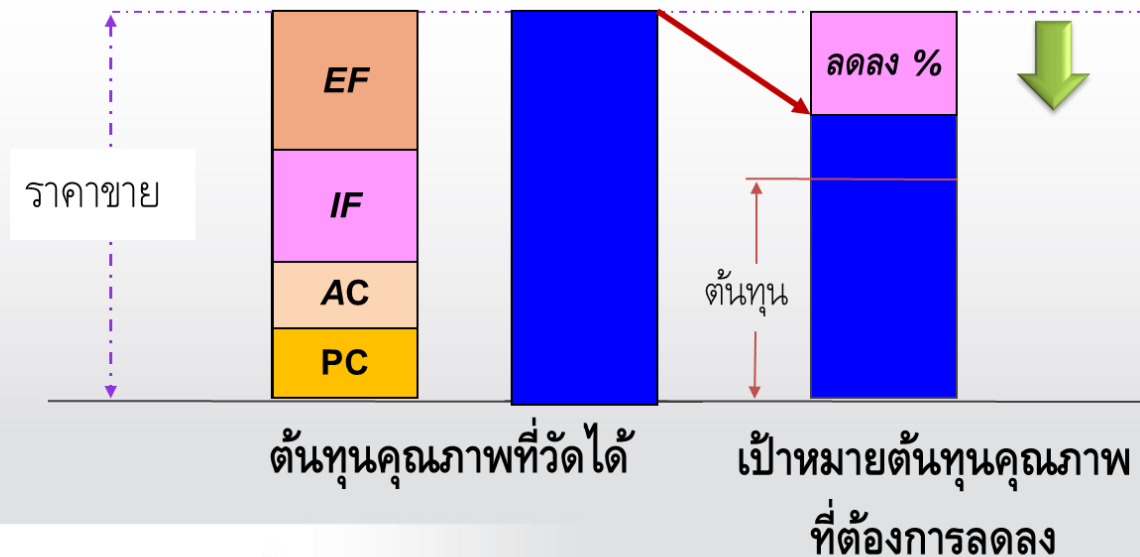
$$TQC = PC + AC + FC$$

แผนก	ข้อมูลปี XX-XX			
	P	A	F	รวม
ผลิต	212,000	199,940	1,476,119	1,888,059
ประกันคุณภาพ	3,445,000	97,728	9,573,197	13,115,925
ซ่อมบำรุง	2,577,280	17,729	28,681,453	31,276,462
วิจัยและพัฒนา	4,702,565	186,801	7,528,061	12,417,427
รวม	10,936,845	502,197	47,258,830	58,697,873
สัดส่วน	18.63 %	0.86 %	80.51 %	100.0 %

ขั้นตอนการดำเนินโครงการลดต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพ

3) วิเคราะห์และตั้งเป้าหมายในปรับปรุงต้นทุนคุณภาพ เพื่อลดต้นทุนที่เกิดขึ้นขององค์กร

ตั้งเป้าหมายลดต้นทุนคุณภาพ

ขั้นตอนการดำเนินโครงการลดต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพ

4) ปรับปรุงคุณภาพและลดต้นทุนอย่างต่อเนื่อง โดยประยุกต์ใช้เทคนิคในการเพิ่มผลิตภาพให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาขององค์กร เพื่อลดต้นทุนโดยรวมให้ต่ำลง

ตัวอย่าง เช่น.....

- KAIZEN
- กิจกรรม 5ส
- กิจกรรมกลุ่มคุณภาพ QCC
- Lean
- TPM

เครื่องมือในการเพิ่มผลิตภาพ

Quality : คุณภาพ

Cost : ต้นทุน

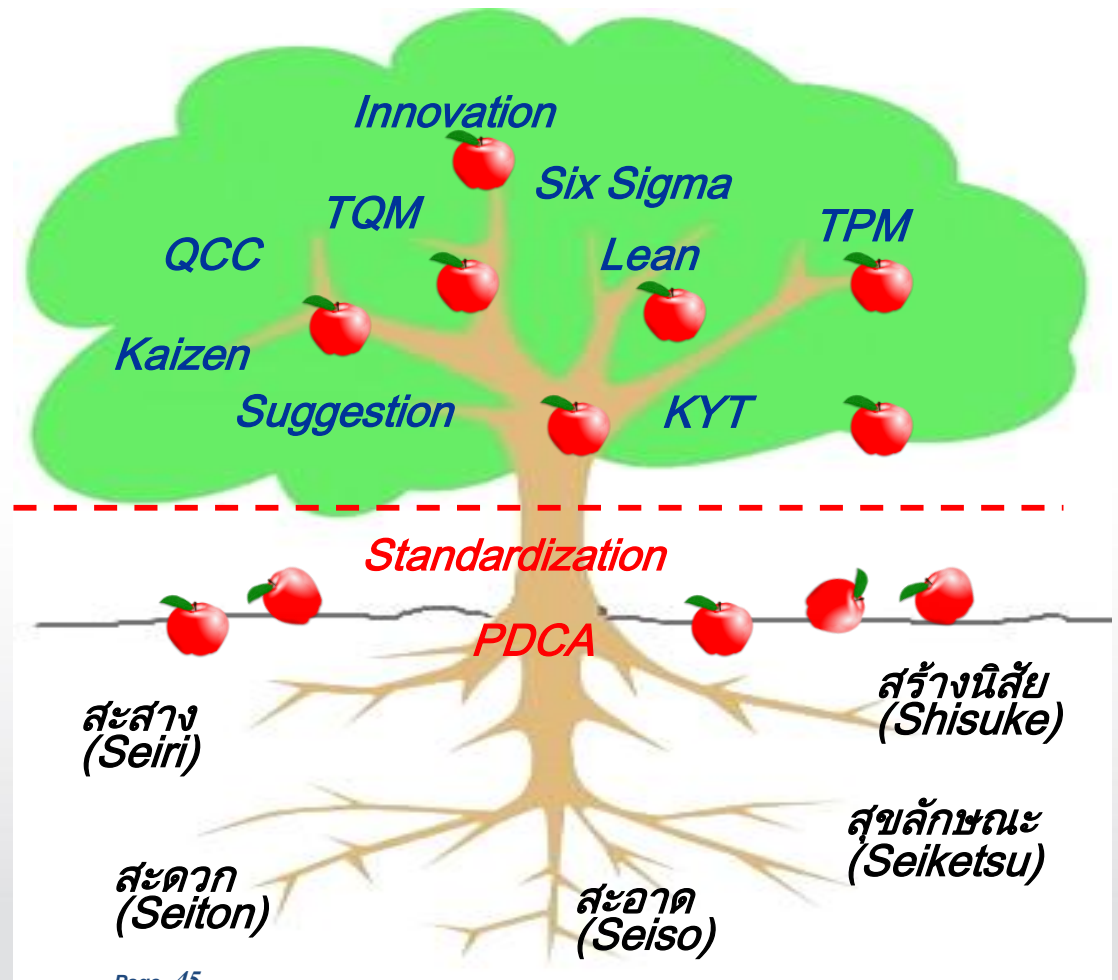
Delivery : การส่งมอบ

Safety : ความปลอดภัย

Morale :ขวัญและกำลังใจ

Environment : สิ่งแวดล้อม

Ethic : จริยธรรม

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการดำเนินการลดต้นทุน

- ผู้บริหารและคณะทำงานหลักจะต้องเข้าใจแนวคิด หลักการ และแนวทางการลดต้นทุน
- ต้องกำหนดแนวทางการลดต้นทุนที่เหมาะสมกับบริบทขององค์กร
- ต้องมีทีมงานและแผนการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมที่ชัดเจน
- ต้องให้เวลากับการฝึกอบรมพนักงานที่เกี่ยวข้อง
- ต้องสร้างบรรยากาศให้กล้าแสดงความคิดเห็น-เปิดเผย
- ต้องให้พนักงานลิ้มรสความสำเร็จที่ละชั้น ปรับปรุงจากเรื่องเล็ก → ใหญ่
- ต้องมีการจัดให้มีการ Show & Share
- องค์กรต้องให้ความสำคัญ/สนับสนุนในด้านงบประมาณในการดำเนินการ
- มีการประชาสัมพันธ์ สื่อสาร และรณรงค์อย่างเป็นระบบ

Any Questions

เปลี่ยนวิธีคิด ปรับวิธีการทำงาน อย่างสร้างสรรค์ เพื่อแสวงหา แนวทางการทำงาน ที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด

ณิภณ พินศิริกุล
วิทยากรและที่ปรึกษาด้านการเพิ่มผลผลิต
สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ
Niphal@ftpi.or.th
0-2619-5500 ต่อ 689 , 092-829-6951